

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 538/2015
02.07.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Д.М., због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.М., адвоката С.А. из Ш., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу 1К.бр.45/13 од 02.04.2014. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1-823/14 од 24.02.2015. године, у седници већа одржаној дана 02.07.2015. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.М., адвоката С.А., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу 1К.бр.45/13 од 02.04.2014. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1-823/14 од 24.02.2015. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу 1К.бр.45/13 од 02.04.2014. године, у осуђујућем делу изреке, окривљени Д.М. оглашен је кривим за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика (КЗ) и осуђен на казну затвора у трајању од 3-три године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 06.09.2010. године до 17.09.2010. године. Одређено је да се окривљеном по правноснажности пресуде враћају одузети предмети (моблини телефони ближе означени у изреци првостепене пресуде) и окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка у износу од 63.158,83 динара и паушалних трошкова у износу од 3.000,00 динара, све у року од 1 месеца од дана правноснажности пресуде.

Апелациони суд у Новом Саду, пресудом Кж1-823/14 од 24.02.2015. године, одбио је као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Шапцу и браниоца

окривљеног Д.М. и пресуду Вишег суда у Шапцу 1К.бр.45/13 од 02.04.2014. године, потврдио.

Бранилац окр. Д.М., адв. С.А., поднео је захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда, због повреде закона из члана 439. став 1. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи првостепену и другостепену одлуку, тако што ће окр. М. ослободити од оптужбе или да пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање, као и да одложи извршење правноснажне пресуде у односу на окр. М.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окр. Д.М., адв. С.А., је неоснован.

Према наводима захтева, побијаним правноснажним пресудама учињене су повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, због пропуста првостепеног и другостепеног суда да, сходно одредби члана 5. став 2. КЗ, примени закон најблажи за окривљеног и то закон који не санкционише ни држање ни продају супстанце амфетамин сулфат која је предмет инкриминисане радње окривљеног, с обзиром да у одређеном периоду током трајања предметног кривичног поступка, и то од ступања на снагу Закона о психоактивним контролисаним супстанцама, до измена Кривичног законика (одредбе члана 112. став 15. КЗ), није постојао пропис који супстанци амфетамин сулфат „проглашава“ опојном дрогом, односно изједначава са опојном дрогом. С тим у вези, у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног наводи се да Закон о психоактивним контролисаним супстанцама раздваја појмове опојне дроге и психоактивне супстанце, док их раније важећи Закон о производњи и промету опојних дрога изједначава, па због те супротности у конкретном случају није могућа примена, у смислу члана 115. Закона о психоактивним контролисаним супстанцама, подзаконских прописа донесених ради спровођења раније важећег закона (Решење о утврђивању опојних дрога и психотропних супстанци-„Службени гласник РС“ бр. 24/05), а у периоду до доношења прописа за спровођење сада важећег Закона о психоактивним контролисаним супстанцама. Осим тога, по наводима захтева, одредбом члана 112. став 15. КЗ, све до измена исте („Службени гласник РС“ бр. 121/12) када су изједначене опојне дроге и психотропне супстанце, било је прописано да се под опојним дрогама сматрају супстанце или препарати који су прописима заснованим на закону проглашени за опојне дроге, а примена међународних конвенција која се помиње у образложењу првостепене пресуде, без конкретизације тих прописа, је недозвољена и нејасна.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Предмет кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ су „супстанце и препарати који су проглашени за опојне дроге“. Одредбом члана 112. став 15. истог закона, до доношења Закона о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 121/12), прописано је да се опојним дрогама сматрају супстанце и препарати који су прописима заснованим на закону проглашени за опојне дроге.

Пропис који у смислу члана 112. став 15. КЗ дефинише појам предмета (објекта) кривичног дела у питању, а који је био на снази у време извршења кривичног дела које је окривљеном стављено на терет (03.09.2010. године) је Закон о производњи и промету опојних дрога („Службени лист СРЈ“ бр. 46/96, 37/02 и „Службени гласник РС“ бр. 101/05) који, у члану 2. став 1. дефинише појам опојне дроге, а у ставу 2. истог члана, прописује да се опојним дрогама сматрају и психотропне супстанце, што је и супстанца амфетамин, према тачки 1. под Б-7 Решења о утврђивању опојних дрога и психотропних супстанци („Службени гласник РС“ бр. 24/05), које је донето ради спровођења наведеног закона.

Наведени закон престао је да важи ступањем на снагу Закона о психоактивним контролисаним супстанцама („Службени гласник РС“ бр. 99/10 од 27.12.2010. године) који, у члану 2, одређује појам и класификацију тих супстанци и одређује да у психоактивне контролисане супстанце спадају опојне дроге, психотропне супстанце, производи биолошког порекла који имају психоактивно дејство и друге психоактивне контролисане супстанце. Чланом 5. став 1. истог закона, прописана је забрана производње, промета и употребе психоактивних контролисаних супстанци, као и достава тих супстанци и биљака из којих се исте могу добити, осим под условима прописаним овим законом, а одредбом става 3. истог члана, прописано је да се на неовлашћену производњу, промет, употребу и доставу психоактивних контролисаних супстанци из става 1. примењују прописи којима се уређују кривична дела.

На тај начин, Закон о психоактивним контролисаним супстанцама, одредбом члана 5. директно упућује на примену Кривичног закона и то одредаба које прописују као кривична дела (из члана 246. – 247 КЗ) исте неовлашћене радње као недозвољене, чији су предмет психоактивне супстанце одређене поменутиим законом.

Осим тога, обавеза истог третмана опојних дрога и психотропних супстанци у кривичноправном смислу проистиче из Закона о потврђивању Конвенције УН против незаконитог промета опојних дрога и психотропних супстанци („Службени лист СФРЈ“ – Међународни уговори бр. 14/90), који сходно одредби члана 16. Устава Републике Србије представља саставни део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењује. Одредбом члана 3. став 1.(а) (и) наведене Конвенције, прописано је да ће свака страна потписница усвојити неопходне мере по свом закону, да као кривично дело пропише: производњу, прераду, екстракцију, припрему, понуду, понуду за продају, дистрибуцију, испоруку под било којим условима,

посредовање, слање, слање у транзиту, транспорт, увоз или извоз било које опојне дроге или било које психотропне супстанце супротно одредбама Конвенције из 1961. године, измењене Конвенције из 1961. године или Конвенције из 1971. године.

„Конвенција из 1971. године“, на коју упућује Конвенција УН против незаконитог промета опојних дрога и психотропних супстанци, је Конвенција о психотропним супстанцама, ратификована 1973. године („Службени лист СФРЈ“ бр. 40/73), којом је супстанца амфетамин означена као психотропна супстанца у листи супстанци у Табели II под тачком 1, у складу са чланом 1. став 1. под д) Конвенције који одређује појам психотропне супстанце, а чланом 22. тачка 1. Конвенције прописана је обавеза стране уговорнице да сматра кажњивим прекршајем, односно кривичним делом сваку намерну радњу којом се крши пропис донет у извршавању обавеза из ове конвенције.

Према томе, одредба члана 246. КЗ која је бланкетног карактера, не дефинише појам опојне дроге означене као објекат радње кривичног дела, а одредба члана 112. став 15. истог Закона, упућује на пропис заснован на закону којим се одређене супстанце или препарати проглашавају (изједначавају) опојним дрогама. У конкретном случају, то су Закон о производњи и промету опојних дрога, примењиван у време извршења кривичног дела у питању и Закон о психоактивним контролисаним супстанцама донет након извршења дела и Закон о потврђивању конвенције УН против незаконитог промета опојних дрога и психотропних супстанци, који прописи у кривичноправном смислу изједначавају опојну дрогу и психотропне супстанце, као и Закон о потврђивању Конвенције о психотропним супстанцама, која изричито супстанцу амфетамин одређује као психотропну супстанцу.

Из наведених разлога, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује да у одређеном периоду у току трајања предметног кривичног поступка, радња окривљеног неовлашћене продаје супстанце амфетамин сулфат није имала обележје кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ, везано за став одбране да ни једним прописом ова супстанца није изједначена са опојном дрогом, па да је побијаним правноснажним пресудама повређена одредба члана 5. став 2. КЗ и учињене повреде кривичног закона означене у уводу захтева. Зато је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног оценио као неоснован и на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар
Наташа Бањац,с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.